

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 437
din 10.07.2013**

Dosar nr.: 47/2013

Petiția nr.: 531 din data 29.01.2013

Petent: G. C.

Reclamat: Academia Română-Centrul pentru Studii în Probleme Etnice

Obiect: studii cu terminologie discriminatorie pe criteriul etnic

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentei

I.1.1. C. G. cu sediul în București

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Academia Română-Centrul pentru Studii în Probleme Etnice cu sediul în București

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Plângerea vizează publicarea pe anumite site-uri a două studii "Raport pe marginea proiectului Legii Naționale privind situația minorităților prin perspectiva egalității de șanse" și „Slăbirea comunității românești din Harghita –Covasna”.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresa cu nr. 531 din data de 19.02.2013 a fost citat petentul. Prin adresa cu nr.1035 din data de 19.02.2013 a fost citată Academia Română prin reprezentant. La solicitarea reclamatului părțile au fost recitate pentru termenul de 09.04.2013. La termen părțile nu s-au prezentat.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

4.1.1. Petenul arată că, în noiembrie 2010, CESPE-Academia Română a dat publicității studiul „Raport pe marginea proiectului Legii Naționale privind situația minorităților din perspectiva egalității de șanse”. În februarie – martie 2012, același Centru a mai dat publicității un studiu, „Slăbirea comunității românești din Harghita – Covasna”.

4.1.2. Petentul în calitate de specialist, dar și de simplu cetățean, consideră că ambele studii conțin afirmații și terminologii discriminatorii pe criterii etnice, în special în privința drepturilor minorităților naționale de a își prezerva identitatea etno-culturală și de a utiliza limba maternă.

4.1.3. Ambele studii sunt coordonate de directorul Centrului, R. B., stârnind controverse puternice în rândul cercetătorilor dintre care unii nu au fost de acord cu abordările și terminologiile propuse, nici din punct de vedere al conținutului științific, nici cel al protecției drepturilor minorităților.

4.1.4. Ambele studii se găsesc pe diferite site-uri pe internet, ceea ce face ca, indiferent de data la care au fost date publicității, să fie formatoare de opinie în continuare, după cum se poate observa dintr-o simplă urmărire a acestora pe internet.

4.1.5. De asemenea, faptul că aceste studii sunt redactate în numele unei instituții publice (centru din subordinea Academiei Române) petentului i se pare foarte grav vis a vis de eforturile statului român de a combate orice formă de discriminare.

Sușinerile părții reclamate

4.2.1. Academia Română-Centrul European pentru Studii în Probleme Etnice invederează faptul că Raportul pe marginea Legii educației a fost realizat la solicitarea Senatului României, scopul solicitării fiind acela de a statua asupra oportunității prevederilor privitoare la minorități și implementarea anumitor elemente în formula inițiată de către Guvernul României.

4.2.2. Reclamata susține că, concluziile au fost și sunt strict științifice și au vizat recomandări privind oportunitatea/îmbunătățirea proiectului de lege. În niciun moment nu s-a avut în vedere emiterea unor enunțuri care să contravină drepturilor unei minorități etnice și, de altfel, din întreg materialul nu transpare un asemenea mesaj.

4.2.3. De altfel, acest fapt este confirmat de către însuși Senatul României, care, cu siguranță nu ar fi dorit să fie destinatarul/beneficiarul, unei lucrări care să fie în vadină discordanță cu principiile elementare din materia minorităților naționale sau cu orice altă normă legală vizând civilitatea spațiului public. Cercetarea privind “Slăbirea comunității românești din Harghita - Covasna” este o pură radiografie a situației comunităților din zona respectivă, radiografie realizată cu instrumente sociologice.

Cercetarea a fost elaborată cu instrumente științifice, sociologice, și nu a părținit nicio comunitate. Ar fi utopic să se susțină că o simplă analiză sociologică și pur științifică ar putea avea valențele unui act care să contravină în vreun fel pașnicei conviețuirii a comunităților de pe teritoriul României. Constatarea după care comunitatea românească are probleme de identitate, principala concluzie, nu trimite la niciun fel de discriminare politică negativă a drepturilor altor comunități etnice și nici nu conchide în a emite astfel de referințe.

Mai mult, modul în care se interpretează de către petent cele reținute în cuprinsul cercetării elaborate de către Centrul European pentru Studii în Probleme Etnice nu poate constitui și nu poate fi reținut decât ca o simplă apreciere personală a petentului,

apreciere generată, probabil de omisiunea de a aprofunda noțiunile cu care s-a instrumentat.

4.2.4. Centrul European pentru Studii în Probleme Etnice nu își propune să aibă atitudini de natură politică în problema minorităților și nici nu încurajează în vreun fel exprimarea de opinii contrare legii în acest sens. Dimpotrivă, ca Instituție a Academiei Române specializată în problematica etniilor, prin cercetările derulate susține dreptul la identitate al fiecăreia.

Reclamatul precizează faptul că, cele prezentate de petent nu reprezintă decât simple afirmații neprobate și deșuete.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.2. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc formele de discriminare (n.n.) „sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni – garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor constituționale ale cetățenilor: „Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și ale nediscriminării”. Din coroborarea aceluiași texte (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngrădiți ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD este obligat să soluționeze orice plângere întemeiată pe dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente mai sus-menționate.

5.3. Din acest punct de vedere, Colegiul reține că petentul invocă vătămarea drepturilor unei minorități de persoane pe criteriul etnic, în legătură cu demnitatea personală, corelativ prevederilor art. 2 alin.1 coroborat cu art.15 din O.G. nr. 137/2000 republicată. În opinia sa, studiile date publicității *“Raport pe marginea proiectului Legii Naționale privind situația minorităților din perspectiva egalității de șanse”* și *“Slăbirea comunității românești din Harghita-Covasna”* discriminează direct pe criteriul etnic, aducând atingere demnității persoanelor de etnie maghiară din România. Astfel, se reține că la elaborarea studiilor reclamatul a folosit instrumente ca: măsuratoarea „indicelui cefalic” precum și un indice de analiză a sângelui, „isohamaglutinare”, precum și o

cercetare în trei sate cu etno-simbolism și interacționism simbolic, cu o teorie americană de peste 40 de ani, cu interviuri inexistente sau proaste, agresivitate, incoerență, iar datele despre focus-grupuri, hărțile mentale lipsesc cu desăvârșire. Întrebările adresate respondenților aveau deja formulat răspunsul (1. V-ați da copiii după ei? 2. V-ați lăsa copiii să fie prieteni cu ei? 3. Lucrați la câmp, sau la oraș împreună cu ei? 4. Vă place cu ei ca vecini? 5. Vă place să stați la vorbă cu ei, să-i aveți de cunoștințe? 6. Ar fi îndeajuns să vă întâlniți în afara localității cu ei? 7. Sau v-ar plăcea să stea mai bine în afara României?). Deși principiile cercetării presupune neutralitate, imparțialitate, obiectivitate Colegiul constată că, în elaborarea celor două studii au fost încălcate toate aceste principii, prin metodele și instrumentele folosite aducându-se atingerea demnității umane pe criteriul etnic.

5.4. În mod similar, contravenția prevăzută la art. 15 presupune elementul material, în speță acțiunea ce are caracter de propagandă naționalist șovină, acțiunea cu caracter de instigare la ură, acțiuni ce au ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, degradante, umilitoare sau ofensatoare.

5.5. Constatând că studiile în cauză întrunesc elementele unei forme de discriminare, în accepțiunea O.G. nr.137/2000 republicată, prevăzută la art. 2 alin.1, Colegiul director este de opinie că acestea întrunesc subsecvent și elementele faptei prevăzute la art. 15 din O.G. nr. 137/2000 republicată.

5.6. În acest sens, potrivit art. 15 din O.G. nr. 137/2000 republicată: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propaganda naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament **care are ca scop sau vizează** atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

5.7. Colegiul reține că art.15 interzice o arie largă de comportamente care sunt săvârșite în public și al căror obiect material este circumstanțiat în diferite ipoteze. Marja largă de apreciere a comportamentelor este dată de sintagma utilizată de legiuitor ”orice comportament” ceea ce induce ideea că acesta se poate manifesta prin cuvinte, gesturi, acțiuni etc. Aceste manifestări sunt săvârșite în public și se concretizează printr-un comportament care are caracter de propagandă naționalist-șovină, printr-un comportament de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere determinate (degradante, umilitoare etc.) legat de apartenența la un criteriu interzis prevăzut de legiuitor. Ca atare, elementul material al contravenției prevăzute la art. 15 se poate concretiza în diferite ipoteze, nu doar sub forma unui comportament cu caracter de propagandă ori de instigare la ură cât și a unui comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere umilitoare împotriva unui grup sau comunități de persoane datorită unui criteriu interzis.

5.8. Or, din acest punct de vedere, este evident că legitimitatea studiilor dată de către partea reclamată (Academia Română) pe criterii etnice constituie un comportament în sensul prevăzut de art. 15. săvârșit prin publicarea acestor două studii *“Raport pe marginea proiectului Legii Naționale privind situația minorităților din perspectiva egalității*

de șanse” și “Slăbirea comunității românești din Harghita-Covasna” pe site, gen <http://adevarul.ro/news/societate/scurt-comentariu-scurte-comentarii->

"Din punct de vedere metodologic, cercetarea a fost de tip neointerpretativ, la întâlnirea dintre teoria gustiană a cadrelor și manifestărilor cu teoria weberiană a fenomenului social ca acțiune socială conștientă și reflectată... Instrumentele principale de lucru au fost **observația**, observația participativă, interviul semistructurat, discuțiile de grup (focus-grupul), hărțile mentale, fotografia. Funcția hărților mentale a fost aceea de a identifica axele dinamicii comunității și importanța lor la nivelul percepțiilor subiective" (). „Materialul de față este rezultatul unei cercetări de teren efectuate în vara anului 2011, împreună cu studenți de la Universitatea din București și Universitatea din Craiova, în județele Harghita și Covasna, în localitățile Hăghig și Iarăși (Covasna), Plăieșii de Jos (Imper-Doboi) și Livezi (Mihăileni) din jud. Harghita. Scopul cercetării a fost analiza calității vieții comunitare românești în special, al potențialului de conviețuire în arealul menționat", (pg. 3).

"Elitele maghiare au chiar un aparat conceptual care denotă preocuparea pentru organizarea-influențarea proceselor demografice. Astfel, principala lor grijă este asigurarea «reproducerii etnice maghiare». Din acest punct de vedere, familiile mixte, în special acelea unde «femeile maghiare nasc copii români» primesc o atenție specială", Revista Etnosfera, <http://www.cespe.ro/images/subtitlu2.pdf>:

"Comunitatea maghiară funcționează ca și comunitate imaginată, prin încadrarea comunităților locale în ideologia expansionară a „bazinului Carpatic”, Revista Etnosfera,, <http://www.cespe.ro/images/subtitlu2.pdf>:

"O bună parte din elita maghiară dorește să aplice tehnici direct destabilizatoare la adresa statului român: deja de câțiva ani, cu sprijinul unor formațiuni din Ungaria, există tabere de pregătire paramilitară și tabere de îndoctrinare", <http://www.cespe.ro/images/subtitlu2.pdf>.

5.9. În opinia Colegiului, studiile respective nu se situează în planul unui eventual comportament de propagandă ori de instigare la ură, însă prin natura lor este evident că se constituie în elementul material reglementat de legiuitor, în speță, un comportament care vizează crearea unei atmosfere cel puțin umilitoare sau ofensatoare împotriva comunității etnice. Din analiza studiilor imputate este dincolo de orice dubiu că acestea au avut legătura cu minoritate etnică, nefiind contestat acest lucru, decât sub aspectul recurgerii la exercițiul libertății de exprimare. Or, în contextul exercițiului drepturilor constituționale, libertatea de exprimare, din perspectiva alin.1 al art. 30 din Constituție trebuie coroborată cu alin. 2 din art. 30 care prevede în mod expres că „(2) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.” Similar, articolul 1 din O.G: nr. 137/2000 republicată dispune că: „În România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege”.

5.10. **Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale** (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: „Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea

teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: „*comportă îndatoriri și responsabilități*”. Totodată art. 17 al **Convenției** interzice abuzul de drept: „*Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.*”

5.11. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
- existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
- calitatea normei juridice, și anume
 - accesibilitatea;
 - precizitatea;
 - previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de **Convenție** (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

5.12. În mod evident, orice sancționare a limbajului discriminator, chiar și doar printr-un avertisment de natură contravențională, reprezintă o limitare a libertății de exprimare.

Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al **Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare**, republicată, accesibilă (prin publicarea în **Monitorul Oficial al României**), cu sancțiuni evidente.

5.13. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

5.14. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu:

- a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **GLIMMERVEEN și HAGENBEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie

1986, § 41; **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 52; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 46; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **CEYLAN împotriva TURCIEI** [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, § 74; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 57/i; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 54; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/i; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 27; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **İBRAHİM AKSOY împotriva TURCIEI**, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, § 51; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 69; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 37);

- b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care ofensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângerii trebuie stabilite în mod convingător (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 46; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **CEYLAN împotriva TURCIEI** [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, § 74; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 57/ii; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/i; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39/i; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 69; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 27);

- c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979); astfel, între altele, în contextul opiniilor religioase și credințelor este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane; statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care ofensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (**OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 52; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 37);
- d) în cazul moralității nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificația religiei în societate; chiar și în interiorul unui stat pot exista variații ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiție comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertății de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsat prin urmare autorităților naționale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situație însă nu exclude o supervizare din partea CEDO (**OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 58);
- e) îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (**SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 63; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 60; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 42)
- f) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (**GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40);
- g) art. 17 al **Convenției** previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunțate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice (**GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; **OHENSBERGER împotriva AUSTRIEI**, nr. 21318/93, 2 septembrie 1994);
- h) abuzul cu libertatea de exprimare nu este compatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (**WITZSCH împotriva GERMANIEI**, nr. 7485/03, 13 decembrie 2005);

- i) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al **Convenției (JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 35; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 41);
- j) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (**NORWOOD împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 23131/03, 16 noiembrie 2004, **IVANOV împotriva RUSIEI**, nr. 35222/04, 20 februarie 2007);
- k) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu libertatea de exprimare (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 39; **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 53; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 52; **LEHIDEUX și ISORNI împotriva FRANȚEI**, nr. 55/1997/839/1047, 23 septembrie 1998, § 51; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **CEYLAN împotriva TURCIEI** [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, § 74; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și nr. 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 57/iii; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 54; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/ii; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **NEWS VERLAGS GMBH & CoKG împotriva AUSTRIEI**, nr. 31457/96, 11 ianuarie 2000, § 52; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 53; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **İBRAHİM AKSOY împotriva TURCIEI**, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, § 53; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 71; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 29-30; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 38);
- l) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 52; **LEHIDEUX și ISORNI împotriva FRANȚEI**, nr. 55/1997/839/1047, 23 septembrie 1998, § 51; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie

- 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 54; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/iii; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **NEWS VERLAGS GMBH & CoKG împotriva AUSTRIEI**, nr. 31457/96, 11 ianuarie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39); trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (**LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 40; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr 24919/94, 8 iulie 1999, § 50; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea atacurilor indecente asupra obiectelor venerației religioase trebuie să fie proporționată cu scopul legitim urmărit (**OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);
- m) **Convenția** nu lasă prea mult spațiu restricțiilor în domeniul discursurilor politice sau discursurilor care ating interesul general; permisivitatea privind criticile față de guvern trebuie să fie mai pronunțată decât privind cetățeni privați, chiar și politicieni; într-un sistem democratic acțiunile guvernului trebuie urmărite îndeaproape nu doar de către autoritățile legislative și judiciare, dar și de opinia publică; poziția dominantă ce ocupă guvernul îi recomandă să nu utilizeze sancțiunile penale, întrucât are alte posibilități de a răspunde la atacuri și critici injuste; autorităților competente ale statului rămân suficiente posibilități de a adopta, în calitatea lor de garanți ai ordinii publice, măsuri de sancționare adecvate fără ca acestea să devină excesive; totuși în situația în care afirmațiile incită la violență împotriva unor persoane sau oficiali ori împotriva unui segment al societății, autoritățile statului se bucură de o apreciere mai largă când examinează necesitatea restrângerii libertății de exprimare (**CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 58; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 54; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 60; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 61; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 57; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr 24246/94, 8 iulie 1999, § 46; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 62; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 40; **İBRAHİM AKSOY împotriva TURCIEI**, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, § 52; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr 28496/95, 7 februarie 2002, § 70; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 28);
- n) libertatea de exprimare are o importanță specială pentru politicieni sau persoanele alese ca reprezentanții unui electorat, care trebuie să-și atragă atenția asupra preocupării lor; limitarea libertății de exprimare pentru un politician aflat în opoziție sau pentru un parlamentar solicită un examen mai temeinic din partea

- CEDO (**CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 46);
- o) fără dubii, libertatea discursului politic nu este absolut prin natura sa, statele pot introduce restricții și sancțiuni, CEDO având rolul final de a analiza compatibilitatea acestor măsuri cu libertatea de exprimare (**INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 53)
- p) presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi — într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare (**LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41-42; **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **DE HAES și GIJSELS împotriva BELGIEI**, nr. 19983/92, 24 februarie 1997, § 37; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 59; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 55; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 44; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 41);
- q) presa nu are doar dreptul ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);
- r) nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);
- s) stabilirea pedepselor este în principiu de competența instanțelor naționale, CEDO consideră totuși că aplicarea pedepsei închisorii pentru o infracțiune în domeniul presei nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale, ca de exemplu în cazul utilizării limbajului urii sau incitării la violență (**CUMPĂNĂ și MAZĂRE împotriva ROMÂNIEI**, nr. 33348/96, 17 decembrie 2004, § 115);
- t) principiile privind libertatea de exprimare vizează și funcționarii publici, deși este legitimat ca statul să impună față de ei obligația discreției, ținând cont de statutul lor special (**AHMED și alții împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 65/1997/849/1056, 2 septembrie 1998, § 56).

5.15. În luarea deciziei s-a ținut cont și de art. 30 al **Consituției României** care asigură libertatea de exprimare, prevede și limitele acestei libertăți:

„(6) *Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.*

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

Opinie concurentă exprimată de Haller István:

5.16. **Ordonanța nr. 137/2000**, cu modificările ulterioare, la art. 26 alin. 1, prevede sancționarea faptelor de discriminare cu amendă contravențională, fără să specifice posibilitatea aplicării sancțiunii de avertisment, ceea ce arată că legiuitorul a considerat că aceste fapte, prin gravitatea lor, trebuie sancționate ca atare.

5.17. **Ordonanța nr. 2/2001**, actualizată, la art. 7 alin. 3 prevede că avertismentul poate fi aplicat și în cazul în care o astfel de sancțiune nu este expres prevăzută de lege (alin. 3), arătând că „*avertismentul se aplică în cazul în care fapta este de gravitate redusă*”.

5.18. Legiuitorul a considerat că faptele de discriminare, în principiu, au o gravitate semnificativă. Acest caracter al faptelor de discriminare rezultă și din soluțiile date de către Curtea Europeană de Justiție și de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele de discriminare.

5.19. Mai mult, România a fost practic obligată să crească cuantumul amenzilor pentru cauzele de discriminare pentru a pune legislația națională în concordanță cu directivele Uniunii Europene în domeniu. **O.U.G. nr. 19/2013** arată că a fost nevoie de modificarea de urgență a **O.G. nr. 137/2000** „*având în vedere:*

- *depășirea datei-limită pentru transpunerea corectă și completă în legislația națională din România a Directivei 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, și a Directivei 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;*

- *scrisoarea Comisiei Europene de punere în întârziere a autorităților române [nr. C (2012) 3996 final], emisă la 22 iunie 2012 în Cauza 2012/2099, pentru neîndeplinirea obligației de stat membru al Uniunii Europene de transpunere corectă și completă a Directivei 2000/43/CE;*

- *scrisoarea de răspuns nr. 3.092/LO din 22.08.2012, prin care România s-a angajat să soluționeze aspectele sesizate de Comisia Europeană »până la jumătatea anului 2013«;*

- *faptul că prin promulgarea la data de 21 martie 2013 a Legii nr. 61/2013 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, proces legislativ inițiat în anul 2010, a fost asigurată transpunerea corectă a Directivei 2000/43/CE doar în ceea ce privește sarcina probei;*

- *faptul că parcurgerea unui proces legislativ pentru transpunerea corectă a celorlalte aspecte semnalate de către Comisia Europeană ar însemna o perioadă mare de timp, ceea ce ar duce la depășirea termenului asumat de către autoritățile române în fața Comisiei Europene;*

- *faptul că orice întârziere a autorităților române în transpunerea Directivei 2000/43/CE poate conduce la posibilitatea elaborării din partea Comisiei Europene a avizului motivat ce poate declanșa faza contencioasă prin sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de stat membru;*

- *riscul angajării răspunderii României pentru încălcarea obligațiilor de a transpune Directiva 2000/43/CE și Directiva 2000/78/CE, ce poate avea ca rezultate plata unei sume forfetare, precum și a unor penalități cu titlu cominatoriu”*

5.20. Domeniului discriminării nu i se poate aplica nici termenul de prescripție al aplicării amenzii, prevăzut de **Ordonanța nr. 2/2001**, actualizată. În **Cauza C81/12**, soluționată de către Curtea Europeană de Justiție la 25.04.2013, având ca părți Asociația ACCEPT și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, a partra întrebare supusă soluționării a avut următorul conținut: *„Dacă imposibilitatea aplicării sancțiunii contravenționale cu amenda în cauzele de discriminare după expirarea termenului de prescripție de 6 luni de la data săvârșirii faptei, conform articolului 13 alineatul (1) din OG nr. 2/2001, este contrară articolului 17 din Directiva 2000/78 sub aspectul că sancțiunile în cazurile de discriminare trebuie să fie efective, proporționale și disuasive?”* La această întrebarea Curtea Europeană a oferit următorul răspuns: *„articolul 17 din Directiva 2000/78 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale în temeiul căreia, în cazul constatării unei discriminări pe motive de orientare sexuală, în sensul acestei directive, nu este posibil să se aplice decât un avertisment, precum cel în discuție în litigiul principal, atunci când o asemenea constatare intervine după expirarea unui termen de prescripție de șase luni de la data săvârșirii faptei dacă, în temeiul aceleiași reglementări, o asemenea discriminare nu este sancționată în condiții de fond și de procedură care conferă sancțiunii un caracter efectiv, proporțional și disuasiv”.*

5.21. Discriminarea prezentată de petent afectează o comunitate (cea a maghiarilor), ceea ce, în conformitate cu art. 26 alin 1 al **O.G. nr. 137/2000**, trebuie sancționată mai sever.

5.22. Discriminarea etnică trebuie să fie considerată ca fiind o faptă extrem de gravă. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin soluțiile pronunțate (ex. **Moldovan și alții împotriva României nr. 2** din 12.07.2005) arată că acest tip de discriminare este atât de grav, încât reprezintă tratament degradant în sensul art. 3 al **Convenției europene a drepturilor omului**.

5.23. Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. **Directiva Consiliului 2000/43/CE**, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Neaplicarea unei amenzi contravenționale nu se poate considera a fi o sancțiune efectivă și descurajantă. Proporționalitatea se poate asigura prin acordarea graduală a amenzii, în funcție de gravitatea faptei, între limitele stabilite de lege.

5.24. Faptele au fost comise de o instituție importantă din România, cu o mare notă de credibilitate, ceea ce accentuează gravitatea faptei.

5.25. Analiza aplicării sancțiunii trebuie bazată și pe efectele faptei de discriminare, și anume crearea unei atmosfere ostile față de o întregă comunitate, cea a maghiarilor din România. Nu doar concluziile reclamatei sunt de natură să ne amintească de perioada nazistă (învinovățirea unei comunități) dar și metodele „științifice” acceptate, cum ar fi analiza sanguină sau măsurarea craniilor. Studiile susțin ideea slăbirii comunităților românești în județele Harghita și Covasna, timp în care procentul populației

maghiare a scăzut constant în Transilvania, inclusiv în zonele locuite în mod tradițional de membrii acestei comunități (devenind, spre exemplu, din majoritate numerică în minoritate în județul Mureș), inclusiv în județele Harghita și Covasna. Această situație demografică alarmează liderii comunității maghiare care recurg din acest motiv uneori ori la o retorică politică xenofobă disperată, ce reprezintă sursă de conflict între populația română și maghiară. O instituție publică, cum este Academia Română, ar trebui să aibă o atitudine nepartizantă, științifică, echilibrată, și nu promovatoare a unor ideologii caracteristice anilor '40.

5.26. Având în vedere cele arătate anterior, consider că reclamata trebuia sancționată contravențional conform art. 26 alin. 1 al **Ordonanței nr. 137/2000**, cu modificările ulterioare. Opinia majoritară, în mod eronat, nici nu analizează această posibilitate, nu oferă un răspuns la întrebarea: de ce nu se aplică prevederile legale privind faptele de natură contravențională?

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 5 voturi pentru, 1 vot împotriva** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor art. 2 alin.1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

2. Sancționarea părții reclamate cu avertisment, potrivit art. 2 alin.11 și art. 26 alin.1 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000 republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;

3. Recomandă Academiei Române-Centrul pentru Studii în Probleme Etnice să evite formulări cu caracter discriminatoriu care pot aduce atingere demnității persoanelor sau a comunităților;

4. Clasarea dosarului;

5. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

BERTZI Theodora – Membru

HALLER Istvan – Membru

CAZACU IOANA Liana – Membru

LAZĂR Maria – Membru

STANCIU Claudia Sorina - Membru

Motivele de fapt și de drept redactate S.C.S., tehored. V.F.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.